

ZARZĄDZENIE NR 498 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 24 maja 2004 r.

**w sprawie wzorów i typów wprowadzanej na uzbrojenie Policji
broni gładkolufowej typu MOSSBERG kal. 12/76
oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76**

W związku z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 listopada 2000 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 139) postanawia się, co następuje:

§ 1

Na uzbrojenie Policji wprowadza się broń gładkolufową:

- 1) MOSSBERG kal. 12/76;
- 2) SDASS IMPERATOR kal. 12/76.

§ 2

Z broni, o której mowa w § 1, dopuszcza się strzelanie następującymi rodzajami amunicji:

- 1) nabój specjalny z pociskiem „BRENEKA” – W8MP,
- 2) nabój specjalny śrutowy „LOFTKA” – LFT-6.8,
- 3) nabój z pociskiem gumowym „BAK”,
- 4) nabój z pociskiem gumowym „CHRABAŚCZ”,
- 5) nabój z pociskiem proszkowym „PR-PIK-94-M”; „PR-PIK-98”,
- 6) nabój z pociskiem proszkowo-obezwładniającym „CS-94-M”; „CS-98”,
- 7) nabój ćwiczebny typu „huk-błysk” – ONS-2000.

§ 3

1. Instrukcję broni gładkolufowej Mossberg kal. 12/76 stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia, będący rozdziałem I i II dotychczasowego załącznika nr 1 zarządzenia nr 2/94 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 stycznia 1994 r. w sprawie wprowadzenia na uzbrojenie Policji broni gładkolufowej typu MOSSBERG kal. 12/76 oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76.

fowej typu MOSSBERG kal. 12/76 oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76.

2. Instrukcja broni gładkolufowej SDASS IMPERATOR kal. 12/76 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia, będący rozdziałem I i II dotychczasowego załącznika nr 2 zarządzenia nr 2/94 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 stycznia 1994 r. w sprawie wprowadzenia na uzbrojenie Policji broni gładkolufowej typu MOSSBERG kal. 12/76 oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76.
3. Warunki taktyczno-techniczne, warunki użycia oraz warunki bezpieczeństwa amunicji, o której mowa w § 2, określono w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4

Tarci moc zarządzenie nr 2/94 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 stycznia 1994 r. w sprawie wprowadzenia na uzbrojenie Policji broni gładkolufowej typu MOSSBERG kal. 12/76 oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76 zmienione zarządzeniem nr 22/96 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 lipca 1996 r.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

nadinsp. Leszek Szreder

**Załącznik nr 3
do zarządzenia nr 498
Komendanta Głównego Policji
z dnia 24 maja 2004 r.**

**WARUNKI TAKTYCZNO-TECHNICZNE, WARUNKI UŻYCIA ORAZ WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA
AMUNICJI KAL. 12/70 DO STRZELB GŁADKOLUFOWYCH****A M U N I C J A****kal. 12/70 do strzelb gładkolufowych**

- 1.1. Do strzelb gładkolufowych powtarzalnych stosuje się następujące rodzaje amunicji:

- 1) nabój specjalny z pociskiem „BRENEKA” – W8MP,
- 2) nabój specjalny śrutowy „LOFTKA” – LFT-6.8,
- 3) nabój z pociskiem gumowym „BAK”,
- 4) nabój z pociskiem gumowym „CHRABAŚCZ”,

- 5) nabój z pociskiem proszkowym „PR-PIK-94-M”; „PR-PIK-98”,
- 6) nabój z pociskiem proszkowo-obezwładniającym „CS-94-M”; „CS-98”,
- 7) nabój ćwiczebny typu „huk-błysk” – ONS-2000.

1.2. Podstawowe charakterystyki naboju wymienionych w pkt 1.1 podane są w tabeli nr 1 i nr 2.

2. Działanie amunicji.

2.1. Nabój specjalny z pociskiem BRENEKA.

Dla pocisku BRENEKA prędkość progowa ciężkiego zranienia wynosi 27m/s.

W całej strefie zasięgu do 525 m pociski mają prędkość większą lub równą prędkości progowej, a tym samym dysponują energią wystarczającą do ciężkiego zranienia lub rażenia śmiertelnego człowieka.

Strzelanie z odległości 30 m do samochodu osobowego umożliwia przebicie 2 blach karoseryjnych oraz penetrację ścianki stalowego bloku silnika na głębokość 10 mm.

Strzelanie z odległości 30 m umożliwia przebicie pojedynczej blachy karoseryjnej, sosnowej deski całowej, ponowne przebicie karoserii i drugiej deski całowej.

Strzelanie z odległości 30 m przez prześwit szyb samochodowych powoduje przejście kuli przez dwie szyby oraz 2 deski o grubości 1 cala każda.

Stabilizacja pocisku na badanym odcinku lotu jest zadawalająca.

2.2. Nabój specjalny śrutowy typu LOFTKA.

Możliwość skutecznego rażenia człowieka, w tym rażenia śmiertelnego, istnieje przy trafieniu loftką ołowianą o średnicy 6,8 mm wystrzeloną z odległości < 50 m. Próg prędkości niebezpiecznej wynosi 46 m/s, co odpowiada odległości strzelania < 230 m.

Strzelając ze strzelby IMPERATOR do tarcz z 1-calowych desek uzyskano wyniki:

- odległość 40 m, na 3 strzały uzyskano 19 przebić tarczy;
- odległość 45 m, na 3 strzały uzyskano 3 przebicia tarczy;
- odległość 50 m, na 3 strzały uzyskano 14 trafień, loftki utknęły w deskach na głębokości do 10 mm.

Jest to amunicja o dużej sile uderzeniowej, stanowi szczególnie efektywny środek do unieruchamiania pojazdów. Strzelanie z odległości 30 m umożliwia przebycie blachy karoseryjnej (1 mm) lub szyby samochodowej.

Strzelanie z odległości 15 m do samochodu powoduje przebycie karoserii lub szyby, a około 25% loftek ma energię wystarczającą do przebicia 1-calowej deski sosnowej.

Strzelanie do koła samochodowego z odległości 15-20 m z kierunku 30° od osi wzdłużnej pojazdu jest skuteczne. Loftki nie rykoszetują.

2.3. Naboje z pociskiem gumowym.

Trafienie pociskiem typu BĄK z odległości 20 m od lufy jest bolesne, lecz nie powoduje ciężkich zranień lub kontuzji, może jednak powodować przecięcie skóry.

Prędkość niebezpieczna w odniesieniu do odkrytego ciała ludzkiego dla pocisku CHRABAŚZCZ = 65 m/s. Oznacza to, że przy prędkości uderzenia większej od 65 m/s w 50% przypadków można się spodziewać przecięcia odkrytej skóry człowieka dorosłego.

Naboje typu BĄK i CHRABAŚZCZ cechują bardzo zbliżone parametry energetyczne. Do strzelań na odległościach > 20 m, ze względów balistyki zewnętrznej, budowy naboju oraz balistyki lotu uzasadnione są preferencje dla naboju CHRABAŚZCZ.

2.4. Naboje proszkowe.

Pocisk naboju PR-PIK-94-M po wystrzeleniu leci w całości do momentu spotkania z przeszkodą, przebija ją i rozsypuje się, czyli po prostu „znika”. Właściwość ta sprawia, że naboje są wręcz idealne do tych zastosowań policyjnych, kiedy pocisk nie może być niebezpieczny dla osób postronnych.

Zdolność penetracji pocisku proszkowego jest bardzo duża i np. pocisk ten przebija:

- deskę sosnową o grubości 40 mm z odległości 10 m,
- deskę sosnową o grubości 80 mm z odległości 5 m,
- szybę okienną o grubości 4 mm z odległości 100 m,
- szybę samochodową z odległości 30 m,
- drzwi boczne samochodu z odległości 30 m.

Pocisk zachowuje zdolność penetracji przy uderzeniu pod kątem do 25°. Po zniszczeniu celu pociski są zupełnie nieszkodliwe dla osób postronnych. Mogą być stosowane do „odstrzelania” zamków w mieszkaniu, samochodzie itp. Policjanci nie muszą zważać na to, czy za drzwiami ktoś stoi i obawiać się, że zostanie trafiony bezpośrednio lub rykoszetem.

Odmianą naboju PR-PIK-94-M jest nabój CS-94-M. Jego parametry balistyczne niczym nie różnią się od naboju PIK. Przez dodanie 80 mg środka łzawiącego CS uzyskano nabój gazowy o specyficznej konstrukcji i „opóźnionym działaniu”. Środek CS zaczyna działać dopiero po zniszczeniu koszyka, a więc po trafieniu w cel. Za pomocą naboju CS-94 można „wystrzelić” gaz np. na 10 piętro wieżowca lub do samochodu i w ten sposób zmusić podejrzanym osobnikom do opuszczenia kryjówki.

3. Kompletacja i znakowanie amunicji.

Oznaczenie naboju polega na trwałym naniesieniu:

- na okuciu nazwy wytwórni oraz przyjętego „wagomiarowego” kalibru naboju,
- na tulejce łuski liczby określającej średnicę śrutu w mm lub charakterystycznej nazwy naboju;
- wzdłuż łuski wyrazistego paska, a w jego przerwie liczby oznaczającej długość rozwiniętej łuski w milimetrach.

Dla ułatwienia rozróżniania poszczególnych rodzajów naboju łuski mają następujące kolory:

- czerwony – nabój z pociskiem „BRENEKA” W8MP,
- niebieski – nabój z pociskiem „LOFTKA” LFT-6.8,
- zielony – nabój proszkowy PR-PIK-94 M; PR-PIK-98,
- żółty – nabój proszkowo-obezwłajający CS-94-M; CS-98,
- bezbarwny – na łusce napis: BAK,
- bezbarwny – na łusce napis: CHRB 20, CHRB 30, CHRB 50,
- bezbarwny – na łusce napis: ONS-2000.

Naboje są pakowane fabrycznie do pudełek tekturowych, te z kolei wkładane są do opakowań transportowych. Rodzaj opakowań jest zależny od życzenia zamawiającego.

4. Przechowywanie, przegląd i zasady BHP podczas eksploatacji.

Amunicję należy przechowywać w pomieszczeniach o temperaturze $+5C^{\circ}$ do $+25C^{\circ}$ i wilgotności względnej powietrza 60 do 80%. Producent gwarantuje właściwości użytkowe amunicji przez 12 miesięcy.

W czasie wykonania zadań służbowych amunicję należy przechowywać w specjalnym pasie (ładownicy) bezpośrednio przy strzelcu.

Przegląd amunicji wykonuje się w celu wykrycia niesprawności mogących spowodować zacięcie podczas strzelania. **Naboje należy przeglądać codziennie**: przed służbą, strzelaniem oraz na polecenie przełożonego. Podczas przeglądu należy sprawdzić:

- czy na okryciu łuski nie ma śniedzi, czy nie są one pocięte i czy nie mają zadziorów utrudniających ładowanie naboju do magazynka lub komory naboju;
- czy słonka nie wystaje ponad powierzchnię dna łuski, czy pocisk jest pewnie osadzony, czy zatyczki naboju śrutowych nie są uszkodzone oraz napisy określające typ pocisku lub jego rodzaj są czytelne;
- czy wśród naboju bojowych nie ma szkolnych.

Wszystkie uszkodzone naboje należy zdać do magazynu, a zanieczyszczenia wytrzeć suchą czystą szmatką.

Najczęstszymi przyczynami niewypałów z winy amunicji są:

a) słonki:

- zbyt grube dno,
- brak lub uszkodzona masa zapłonowa,
- brak kowadełka,
- słonka osadzona zbyt głęboko względem dna łuski lub wklęsnięta wraz z dnem i okuciem wskutek niefachowego wciskania;

b) łuski:

- zbyt cienka kryza,
- źle uformowane kowadełko do słonki kulowej,
- brak otworów ogniowych między słonką i ładunkiem prochowym;

c) ładunku prochowego:

- niewielka ilość prochu lub jego brak,
- zawilgocony ładunek prochowy,
- zmienione charakterystyki prochu na skutek przechowywania amunicji w podwyższonej temperaturze.

Zasady BHP obowiązujące podczas eksploatacji amunicji:

- zabrania się stosowania do strzelania amunicji uszkodzonej,
- zabrania się naprawy pocisków we własnym zakresie,
- zabrania się rozbijania naboju,
- zabrania się strzelania z amunicji zawilgoconej lub przegrzanej,
- zabrania się rzucania naboju,
- zabrania się strzelania z amunicji, której oznakowanie jest nieznane lub nieczytelne,
- zabrania się strzelania z amunicji brudnej lub zapiaszczonej,
- amunicję należy chronić przed podwyższoną temperaturą,
- naboje wolno przenosić i transportować tylko w typowych zasobnikach lub opakowaniach fabrycznych.

Uwaga:

- a) ze względu na fakt, że „niewypał” jest zjawiskiem niebezpiecznym lufę strzelby można otworzyć dopiero po czasie 3-5 sekund,

- b) ze względu na tendencję do spęczniania łusek nabojów zaleca się ładować do magazynka strzelby o jeden nabój mniej niż wynosi pojemność magazynka,
- c) w przypadku stwierdzenia, że oznakowanie na łusce naboju jest mało czytelne naboje takie należy zużyć w pierwszej kolejności w czasie treningów strzeleckich lub przekazać do naprawy w celu naniesienia nowego oznakowania.

Wyk.: Sekcja Uzbrojenia i Techniki
Wydziału Gospodarki
Materiałowo-Technicznej
Biura Logistyki Policji KGP

TABELA NR 1

Podstawowe dane taktyczno-techniczne naboju kalibru 12

Lp.	Nazwa naboju – symbol na łusce	Kolor łuski	Rodzaj pocisku	Zasięg niebezpiecznego rażenia pociskiem	Celność strzelania
1	„BRENEKA” – W8-MP	Czerwony	Pocisk ołowiany o śred. = 16,5 mm m = 30 g	L = 525 m	Tarcza śr. 250 mm L = 35 m Skupienie przestrz. w kołach: 240, 270, 280 mm.
2	„LOFTKA” – LFT-6,8	Niebieski	12 kulek ołowianych o śred. = 6,8 mm m = 2 g każda	L = 230 m	Tarcza 1 m x 1 m L = 35 m Skupienie przestrz. w kole o śr. 750 mm
3	„BAK”	Bezbarwny	Kula gumowa o śred. = 17,4 mm m = 4,5 g	L = 20 m	L = 20 m Przest. w kole o śred. 720 mm
4	„CHRABAŚCZC” Chr-20, Chr-30, Chr-50	Bezbarwny	Walec gumowy ubrzechwiony śred. = 18,8 mm m = 8 g	L = 20 m L = 30 m L = 50 m	L = 20 roz. przest. koło o śr. 240 mm L = 30 koło o śr. 300 mm L = 50 koło o śr. 840 mm
5	Nabój ćwiczebny ONS-2000	Bezbarwny	Mieszanka azotanu sodu i proszku magnezu		
6	Nabój z pociskiem proszkowym PR-PIK-94M PR-PIK-98	Zielony	Mieszanka żelaza i talku technicznego	L = 100 m	L = 35 m Rozrzut 5 szt nie przekracza koła o śr. 60 mm Rozrzut 10 szt. nie przekracza koła o śr. 150 mm
7	Nabój z pociskiem gazowym CS-94-M CS-98	Żółty	Mieszanka proszku żelazowego i talku z domieszką środka CS	L = 100 m	

Strefy rażenia naboju kal. 12

Nabój z pociskiem „BRENEKA”	Strefa działania rażącego – ciężkie zranienie, rażenie śmiertelne $V > 27\text{m/s}$					
	0 m	100 m	200 m	300 m	400 m	525 m
Nabój z pociskiem „LOFTKA”	Strefa rażenia śmiertelnego		Strefa prędkości niebezpiecznej/ciężkie zranienie $V > 46\text{m/s}$			
	0 m		50 m	100 m	230 m	
Nabój z pociskiem proszkowym	deskę 40 mm		Przebija: szybę i karoserię samochodową		szybę okienną 4 mm	
	0 m	10 m	20 m	30 m	100 m	
Nabój z pociskiem gazowym	Można wstrzelić gaz CS do pomieszczenia lub samochodu					
	0 m		100 m			
Nabój z pociskiem Chrabąs c – 20	Strefa rażenia					
Nabój z pociskiem Chrabąs c – 30	Strefa rażenia					
Nabój z pociskiem Chrabąs c – 50	Strefa rażenia					
	0 m	20 m	30 m	50 m		
Nabój z pociskiem Bąk	Strefa rażenia					
	0 m	20 m				

Uwaga! Pociski Chr-20,30, 50, Bąk w oznaczonych strefach rażenia powodują w 50% trafień uszkodzenie odkrytej powłoki skórnej.